

CYFEST Վիդեո ցուցադրության ծրագիր. «Զգայական/ Նյութական» Ծրագիր՝ «Զգայական/ Նյութական»

«Զգայական/Նյութական» ծրագիրը ուսումնասիրում է այն բարդ եղանակները, որոնց միջոցով ժամանակակից մեդիա-արվեստագետներն ու ռեժիսորները վերաիմաստավորում են մեր ընկալման ըմբռնումը: Չուտ զգայական փորձառությունը փաստագրելու փոխարեն, ծրագրում ներգրավված արվեստագետները կիրառում են նորարարական մեթոդներ՝ ընկալումը վերածելով աբստրակտ, փոխաբերական և գիտական հասկացությունների: Նրանց աշխատանքները ենթադրում են, որ ընկալումը պարզապես արտաքին ազդակների պասիվ ընդունում չէ, այլ բարդ, մարմնավորված և մշակութային միջնորդությամբ ձևավորված գործընթաց:

Ընդհանուր առմամբ, «Զգայություն/Նյութական» ծրագրի աշխատանքները մատնանշում են, որ ժամանակակից արվեստի պրակտիկան դարձել է փիլիսոփայական և գիտական հետազոտության նոր հարթակ: Այս արվեստագետները կիրառում են իրենց ստեղծագործական միջոցները՝ փորձելով հասկանալ իրականության, գիտակցության և ընկալման էությունը՝ այն աշխարհում, որտեղ մեր փորձառությունը ձևավորվում է տեխնոլոգիական ու մշակութային միջնորդությամբ: Ծրագիրը շոշափում է տեխնոլոգիայի դերը՝ ուսումնասիրելով, թե ինչպես այն կարող է մի կողմից բացել զգայությունների ներքին մեխանիզմները, իսկ մյուս կողմից՝ վերածվել նոր տեսակի ֆիլտրի:

Սերգեյ Փարաջանով

«Հակոբ Յովնաթանյան», 1967, 10 րոպե 40 վայրկյան

Օպերատոր՝ Կարեն Մեսյան

Կոմպոզիտոր՝ Ստեփան Շաքարյան

Արտադրություն՝ Երևանի փաստավավերագրական ֆիլմերի կինոստուդիա, 1967

Հայաստանի կինոգործիչների միության աջակցությամբ

Ֆիլմը նվիրված է հայ կերպարվեստի դասականներից Հակոբ Յովնաթանյանին՝ 19-րդ դարի եվրոպական դիմանկարչության ամենազգայուն և վարպետ ներկայացուցիչներից մեկին: Նա առաջին հայ նկարիչն էր, ով դուրս եկավ կրոնական թեմատիկայի սահմաններից, որն ավելի քան տասնհինգ դար իշխել էր ազգային կերպարվեստում:

Փարաջանովի ստեղծագործական վաղ շրջանի այս աշխատանքում պատմությունն զիջում է իր տեղը տեսողական փորձառությանը: Հեղինակն ուսումնասիրում է տեսողությունը որպես ինքնուրույն գեղարվեստական փորձ. նա կինոյի լեզուն վերածում է գեղանկարչական հյուսվածքի ու զգայական միջավայրի՝ բացահայտելով տեսնելու ու զգալու սահմանները: Այստեղ սկիզբ է առնում նրա յուրահատուկ մեթոդը՝ «ստատիկ կինոն», որտեղ յուրաքանչյուր կադր հիշեցնում է նկարված պատկեր: Փարաջանովի գեղագիտական լեզուն վերաբերում է ոչ միայն տեսանելիին, այլ նաև այն զգայական փորձառությանը, որը ծագում է դիտողի աչքում:

Սերգեյ Փարաջանովը (1924–1990) խորհրդային կինոռեժիսոր և սցենարիստ էր, որի ֆիլմերը հայտնի են իրենց պոետիկ, ոչ գծային և խորհրդանշական կառուցվածքով: Կինոգործիչների, քննադատների և պատմաբանների կողմից նա համարվում է

համաշխարհային կինոյի ամենաազդեցիկ վարպետներից մեկը՝ բնորոշվելով որպես «կինեմատոգրաֆիական մոգ», «վարպետ» և «կադրերի կախարդ»: Նրա ֆիլմերը ներառված են "Sight & Sound" ամսագրի կողմից կազմված բոլոր ժամանակների լավագույն կինոաշխատանքների ցանկում: Փարաջանովը բազմիցս պարգևատրվել է Մար դել Պլատայի, Ստամբուլի, Նիկայի, Ռոտտերդամի, Սիտժեսի, Սան Պաուլուի և այլ միջազգային կինոփառատոների մրցանակներով: 2010 թ-ին Լոնդոնի BFI Southbank-ում անցկացվել է նրա ֆիլմերի ընդգրկուն հետահայաց ցուցադրություն:

Մաթիլդա Ռեյնո

Lemna («Ջրոսպ»), 2023, 13 րոպե

Արտադրություն՝ Le Fresnoy – Studio National des Arts Contemporains

DRAC-ի և Région Auvergne-Rhône-Alpes-ի (Fond SCAN) աջակցությամբ

Այն սահմանային տարածքում, որտեղ ժամանակն ու նյութը կորցնում են ձևը, երկու կին բուսաբաններ ուսումնասիրում են բուսական աշխարհը թվային դարաշրջանում: Նրանց մարմինները ձուլվում են տարօրինակ, լուսաշող միջավայրին: Նրանց պատմությունը հիշեցնում է 19-րդ դարի անգլիացի և ամերիկացի կին բուսաբանների ժառանգությունը՝ կանանց ազատագրման ոգին տանելով անցյալից դեպի ապագա: Բույսերի ուսումնասիրությունից ծնված նրանց երկխոսությունները հյուսվում են եռաչափ ծրագրակազմի տեխնիկական լեզվի հետ՝ բացահայտելով գիտական և թվային գործելակերպերի միջև եղած ընդհանուր զգայունությունը, տոգորված ֆեմինիստական ինքնագործածությամբ:

Մաթիլդա Ռեյնոն ծնվել է 1994 թվականին, ապրում և աշխատում է Սենտ-Էտիեն քաղաքում, Ֆրանսիայում: Նրա գործունեության կենտրոնում են թվային 3D պատկերները՝ որպես ինքնագործածման գործիք՝ ֆեմինիստական տեսանկյունից: Օգտագործելով ինստալյացիաներ, ֆիլմեր և վիդեոխաղեր՝ նա ուսումնասիրում է այն հարաբերությունները, որոնք մենք ձևավորում ենք վիրտուալ միջավայրերի և դրանցով գեներացված էկոհամակարգերի հետ: Վերլուծելով, թե ինչպես են տեխնիկական համակարգերը ազդում նոր ձևավորվող երևույթների վրա՝ նա հարցադրում է, թե ինչպես են թվային գործիքները ձևավորում մեր աշխարհի ընկալումը: Նրա սպեկուլյատիվ մոտեցումը հակված է գիտաֆանտաստիկային՝ տեղ թողնելով բնության, այլության, ֆեմինիզմի և առօրյա կյանքի շուրջ մտորումների համար:

Էմի Կարլ

Bringing Bones to Life («Կյանք տալով ոսկորներին»), 2016, 4 րոպե 25 վայրկյան

Էմի Կարլի «Վերականգնողական ռեկվիարիում»-ը (Regenerative Reliquary, 2016) կենդանի համակարգերով բիոարվեստի քանդակ է, որտեղ օգտագործվում են 3D տպագրված, գեներատիվ կերպով նախագծված սկաֆոլդներ, տեղադրված բիոռեակտորում՝ լուսավորված «մեխանիկական արգանդում»: Այս միջավայրում ցողունային բջիջները կարող են ամրանալ և ժամանակի ընթացքում ձևավորել ոսկրանման հյուսվածք: Թվային տեխնոլոգիաների, կենսաբանական փորձարարության և գաղափարական արվեստի համադրությամբ մարդու ձեռքի մոդելը վերածվում է հյուսվածքային աճի և վերականգնման գործընթացների փորձադաշտի:

«Վերականգնողական ռելիկվարիումը» բարձրացնում է կենսարվեստի և բժշկության սահմանագծին վերաբերող հիմնարար հարցեր. ի՞նչ նոր մարմիններ և բուժման մեթոդներ կարող ենք ստեղծել: Ինչպե՞ս է տրանսհումանիզմը, սինթետիկ կենսաբանությունը և արհեստական բանականությունը փոխում մեր պատկերացումը կյանքի և ինքնության մասին: Կարլն այս աշխատանքը դիտում է որպես փորձարարական հարթակ և ապագայի հնարավորությունների պահոց, որտեղ կյանքի կառուցման գործընթացը՝ հիմնված կենսաբանական տարրերի և ԱԲ-ի վրա, դառնում է և՛ հիացմունքի առարկա, և՛ էթիկական խորհման թեմա:

Էմի Կարլը միջազգային մրցանակների դափնեկիր, ժամանակակից արվեստագետ և ֆուտուրիստ է, ով միավորում է կենսաբանական, հաշվարկային և նյութական համակարգերը՝ ուսումնասիրելու համար, թե ինչպես են ԱԲ-ն, բիոտեխնոլոգիաները և արագ զարգացող տեխնոլոգիաները ձևավորում մարդու էվոլյուցիան և ապագան: Կարլի աշխատանքները ներկայացվել են աշխարհի ամենահեղինակավոր հարթակներում՝ սկսած Centre Pompidou-ից մինչև MoMA: Դրանց միջոցով նա պատկերացնում է ապագայի այն տեխնոլոգիաները, որոնք կարող են բարելավել մարդկային կյանքը, և առաջարկում է դրանց կիրառման էթիկապես ընդունելի մոտեցումներ: Ներառված լինելով BBC-ի «100 ամենաազդեցիկ և ներշնչող կանանց» ցանկում և արժանանալով «Դիզայնի պիոներ» մրցանակին՝ Կարլը խթանում է միջդիսցիպլինար համագործակցությունը՝ ուղղված բժշկությանը, ինտելեկտին և ստեղծագործությանը:

Ալեսանդրո Զանիեր

Spartina Maritima / ARCA-DNA շարք, 2023 թ, 32 վայրկյան

Գրաֆիկական ծրագրավորում՝ Ալեքս Պյաչենտինի (OOM)

Սոնիֆիկացիա՝ Դավիդե Կոմմոնե / Ալեսանդրո Զանիեր

ԴՆԹ հետազոտությունների բազա՝ Մարկո Դոտտո, Օլգա Դե Կաստրո, Գրացիա Մարինա Կվերո, Օտո Մանտեգացա, Ալբերտո Բարաուսե, Լաուրա Այրոլդի (UNIPD)

Իր ARCA-DNA նախագծում Ալեսանդրո Զանիերը ուսումնասիրում է երեք հիմնական գաղափար՝ «բնակավայր», «պահուստային պատճեն (backup)» և «վերացում»: Ինստալյացիան ներկայացնում է ձայնային միջավայրեր, որոնք ստեղծվել են Վենետիկի բնության ձայներից՝ կառուցված ըստ Spartina maritima-ի ԴՆԹ հաջորդականության: Այս վտանգված աղամարգային բույսը համարվում է աշխարհի ամենախոշոր կենսաբանական օրգանիզմներից մեկը՝ իր զանգվածով և տարածքով:

Պահուստային պատճենի գաղափարը կապված է Զանիերի 2023 թվականի «Arca» կոնցեպտուալ ալբոմի (Ottodix կեղծանունով) և Վենետիկում իր DVRI արվեստագետի ռեզիդենտության հետ: Այն պատկերում է հսկայական տիեզերական «կենսապաշտպան նավ»՝ հիշեցնող Նոյի տապանը կամ Chelonia Mydas կրիան (Կանաչ կրիան), որը կարող է դառնալ մարդկության ապաստարան: Այս ստեղծագործությունը գործում է որպես յուրօրինակ «սև արկղ», որտեղ պահպանվում է տվյալ տարածքի գենետիկական հիշողությունը: Այն ներառում է բնակավայրերի պահուստային պատճեններ, որոնք կարող են պահպանվել աղետի դեպքում, ինչպես նաև սերմային կապսուլաներ, որոնք հնարավոր կլինի ցանել այլ վայրերում:

Դրանց շնորհիվ ապագա սերունդները կկարողանան վերականգնել կորցրած լանդշաֆտի խորքային էությունը՝ նրա քարտեզները, պատմությունը, արվեստի գործերը, բնապահպանական տվյալները, տեսակներն ու արխիվները:

Ձանիերի գործունեությունը միավորում է արվեստը, գիտությունը և էկոլոգիան: Նրա ավելի վաղ ENT նախագիծը, որը կապում էր բնապահպանական տվյալները Իտալիայի և վեց մայրցամաքների միջև, սկսվեց Վենետիկի և Նոր Չեխոսլովակիայի միջև և ավարտվեց ԱՄՆ-ում՝ ընդգրկվելով Նյու Յորքի Իտալական մշակութային ինստիտուտի հավաքածուում: Ձանիերը համագործակցում է աշխարհի տարբեր համալսարանների և հետազոտական կենտրոնների հետ՝ ստեղծելով արվեստի և ձայնային նախագծեր, որոնք ուսումնասիրում են բարդ համակարգերը և բնության ու հասարակության փոխազդեցությունը: Իր երաժշտական Ottodix կեղծանունով նա թողարկել է ութ կոնցերտուալ ալբոմ, երկու հավաքածու և կենսագրություն, որոնք այսօր համարվում են իտալական էլեկտրո-ալտերնատիվ երաժշտության պիոներական նախագծերից մեկը:

Էթել Լիլիենֆելդ

EMI, 2023, 13 րոպե

Արտադրություն՝ Le Fresnoy – Studio National des Arts Contemporains՝ DRAC-ի և Région Auvergne-Rhône-Alpes-ի (Fond SCAN) աջակցությամբ

Էթել Լիլիենֆելդը ուսումնասիրում է վիրտուալ մարմնի ազդեցությունը իրականության վրա իր EMI հիբրիդային նախագծում, որը ներառում է կարճամետրաժ ֆիլմ և NFT-ներով վեբէջ: EMI-ն մարմնավորում է գեղեցկության և կատարելության իդեալները՝ հանդես գալով որպես վիրտուալ ինֆլուենսեր, որը, ինչպես իր մարդկային համարժեքները, գովազդում է բրենդեր և ապրանքներ իր հետևորդներին:

Օգտագործելով EMI-ն որպես կատարողական գործիք՝ Լիլիենֆելդը հանդիսատեսին դնում է սադրիչ իրավիճակի մեջ, որը բացահայտում է սպառողական վարքագծի մեխանիզմները: Տպավորիչ տեսողական լուծումները խորացնում են սահմանը երևակայության և խելագարության միջև՝ բարձրացնելով հարցեր սոցիալական նորմերի, գեղեցկության չափանիշների, ինքնության և գենդերի շուրջ: Իր գայթակղիչ կերպարի հետևում EMI-ն բացահայտում է, թե ինչպես է վիրտուալ մարմինը դառնում առևտրային արժեք՝ հասցնելով մեզ մի կետի, որտեղ գեղեցիկն ու նողկալին, իրականն ու երևակայականը, կենդանին ու մահացածը վերածվում են միահյուսված հակադրությունների:

Էթել Լիլիենֆելդը (Բոյունել) վիզուալ արվեստագետ է, ով արժանացել է մի շարք մրցանակների, այդ թվում՝ Villa Albertine Grant, Opline Prize և Prix Fintro Prijs: Նրա աշխատանքները ցուցադրվել են միջազգային հարթակներում, ինչպիսիք են FotoFest-ը (ԱՄՆ), Ars Electronica-ն (Ավստրիա) և Le Botanique-ը (Բելգիա): Շուտով նրա ստեղծագործությունը կներկայացվի նաև Aesthetica Short Film Festival-ում (ՄԹ):

Լուի-Պոլ Կարոն

Le déni («Չերքումը»), 2024, 13 վայրկյան

Ֆրանսիացի արվեստագետ Լուի-Պոլ Կարոնը արհեստական բանականության միջոցով ստեղծված ստատիկ և անիմացիոն աշխատանքներում ուսումնասիրում է մեր ժամանակի հակասությունները՝ կապված Էկոլոգիական ճգնաժամի հետ: Նրա գործերը որսում են անորոշության մեջ կախված պահերը, որտեղ հրատապությունը գոյակցում է անտարբերության հետ:

Ամերիկյան ռեալիստական նկարչության Էսթետիկայից ներշնչված Կարոնը իր աշխատանքներին հաղորդում է ավելի խոր պատմողական շերտ՝ ստեղծելով ժամանակի հանդեպ անորոշության զգացողություն: Արհեստական բանականության կիրառումը ստեղծում է նուրբ տեսողական շեղումներ, որոնք Նրա գործերը ներկայացնում են որպես այլ իրականության մաս՝ տեղակայված երազի ու հիշողության սահմանագծին: Այս տեսիլքների նոստալգիկ երանգը վկայում է մեր ժամանակների փխրունության մասին և հարցականի տակ է դնում մեր վերաբերմունքը շրջակա միջավայրի հանդեպ:
Տեքստը՝ Չլատա Տեպլիշովայի

Յուլիա Շարկինա

Birth of the Sacred Deer («Սուրբ եղջերուի ծնունդը»), 2025, 1 րոպե

Այս ֆիլմն ու պերֆորմանսը հանդիսատեսին տանում են ներաշխարհի խորքերը՝ անձնական ճանապարհորդության միջոցով դեպի ենթագիտակցական տարածքներ, որտեղ մարդը ձգտում է միաձուլվել բնության Էության հետ: Այս ընթացքը բացում է ներքին տեսլականների գաղտնի արահետներ՝ ցույց տալով ճանապարհը դեպի ինքնաճանաչում և ներդաշնակություն:
Տոտեմային կենդանու հետ հանդիպումը վերածվում է հոգևոր վերածննդի պահի՝ կապելով մարդուն բնության առաջնային ուժերի հետ:

Յուլիա Շարկինան մարմնին ուղղված պերֆորմանս-արվեստագետ է, մոդել և դերասանուհի: Նա մասնակցել է Վենետիկի արվեստի տոնավաճառի Body Language (2024) նախագծին: Նրա աշխատանքները ներկայացվել են Բեռլինում, իսկ ֆիլմը՝ «Բերքահավաքի ժամանակը», ցուցադրվել է Եստոնիայում, Ջնդկաստանում և Իտալիայում:

Լինդա Լո

Orbs + Deep Pink

(«Օրբեր + Մուգ վարդագույն»)

2018–2023, 10 րոպե 17 վայրկյան

«Օրբերը» անհանգիստ, դողացող, լուսավոր շրջանաձև ձևերի արտահայտություններ են, որոնք լողում են սեփական տարածության մեջ: Դրանք շարժվում են գունային դաշտերով՝ ի վերջո փոխակերպվելով «Մուգ վարդագույնի»՝ հանգստության եւ լուծության վերջին շրջանի:

Adventures in Nurbland Composite – with Epilogue («Արկածներ Նուրբլենդում.

Կոմպոզիտ՝ Էպիլոգով»)

2023, 10 րոպե 16 վայրկյան

Ձայն և տեսանյութ՝ Լինդա Լո

Աբստրակտ և դժվարամատչելի այս տեսանյութը՝ «Արկածներ Նուրբլենդում. Կոմպոզիտ՝ Էպիլոգով» կառուցված է որպես լույսի նյութի փոփոխման գործընթաց: Անցնելով Էվոլյուցիայի մի քանի փուլերով՝ լուսանկարային և թվային պատկերները մշակվել են այնպիսի գործիքներով, ինչպիսիք են After Effects, Photoshop, ինչպես նաև կիրառվել են Max MSP և TouchDesigner ծրագրավորման լեզուները: Օգտագործվել են ալգորիթմական և տոնային արձագանքող գործընթացներ: Նախնական փուլում նաև ստեղծվել է տվյալների վիզուալիզացիա, որը համադրում էր աստղագիտական և ներդրողի գիտական տվյալներ՝ խորացնելով աշխատանքի աբստրակցիան: Հեղինակի ստեղծած փորձարարական ձայնային միջավայրը հանդիսատեսին տեղափոխում է մտքի և մարմնի սահմաններից դուրս՝ հմայիչ և հիպնոտիկ տարածություն:

Լինդա Լոն Նյու Յորքում եւ Մելբուրնում (Ավստրալիա) գործող վիզուալ արվեստագետ է: Իր մուլտիմեդիա պրակտիկայում նա ուսումնասիրում է թվային տարածության չորսանելի ձևն ու նյութականությունը՝ փոխակերպված լույսի աղբյուրների միջոցով: Նրա աշխատանքները լայնորեն ցուցադրվել են Ավստրալիայում եւ ԱՄՆ-ում՝ ներառելով պրոյեկցիոն փառատոններ, հանրային LED Էկրանային Նախագծեր, առցանց միջոցառումներ, ցուցադրություններ և պատկերասրահներ: Լոն մասնակցել է մի շարք միջազգային արվեստագետների ռեզիդենտական ծրագրերի, այդ թվում՝ NARS-ին Նյու Յորքում (2018): 2021 թ. նա ստացել է համակարգչային արվեստի գեղարվեստի մագիստրոսի կոչում Նյու Յորքի School of Visual Arts ուսումնական հաստատությունից: